

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

št. 105.

Ljubljana, sobota 9. maja 1936.

Leto II.

Kdor svarl človeka, dobi pozneje več naklonjenosti, nego kdor se dobrika z jezikom.

Svetopisemski pregovor.

Dnevna pratika

Sobota, 9. maja 1936. Katoličani: Gregor, škof. Pravoslavni: 26. aprila 1936. Vasilije.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Sobota: Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg; Mr. Ramor, Miklošičeva cesta; Mr. Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Vreme

po vsej državi. Dež v sredini države. Veter spremenljiv. Temperatura je padla v severovzhodnih krajih, porasla v ostalih krajih.

Napoved za danes: Oblačno po vsej državi, slabše zvedrenje na severni polovici države. Temperatura brez znatnih sprememb. Sonce vzhaja ob 4.18, zahaja ob 18.52.

Dunajska napoved: Spremenljivo, oblačno, soparno. Ponekod nevihte.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota 9. maja: Gozd. Red C.

Nedelja 10. maja: Prva legija. Izven Znižane cene.

Kino

Sloga: Nevidni človek.

Matica: Traumatulus (Emil Jannings).

Union: Bosanska rapsodija.

Siška: Bil sem Jack Mortimer.

Ideal: Ljubimec bogov.

Kino Ptuj: Življenje teče dalje (Ita Rina in Zvonimir Rogoz).

Kino Narodni dom Kranj: sobota in nedelja Ulica greha.

Borza

Ljubljana, 9. maja

Današnja	povprečna	vrednost
tujega denarja		Dinarjev
1 hol. goldinar		20.72
1 nemška marka		17.63
1 belga		7.46
1 šv. frank		14.27
1 ang. funt		218.00
1 am. dolar		43.71
1 fr. frank		2.89
1 Kč.		1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šiling	9.20
1 nemška marka	13.20
1 angl. funt	250.00

— Dolžnosti in pravice matere. V dneh posvečenih materl, mnogo govore in pišejo o »svetosti materinstva«, o »ozvišenih« nalogah mater. Malokdo pa se spomni, da je mati po javnem mnenju, po zakonu in celo v družini zapostavljena in čestokrat poniževana. Zato priredi Jugoslovanska ženska zveza, sekcija za dravsko banovino v nedeljo, 10. t. m. ob 10h dop. v mestni dvorani javno vsakomu dostopno predavanje pod naslovom: Dolžnosti in pravice današnje žene. Predava Angela Vodé.

Glas v vsako hišo

Matere čuvajo Jugoslavijo — Srečno pod zaščito sv. Barbare — Pred manifestacijskim shodom staršev — Kako zdravijo pijance — Nevidni človek — Otroci premalo spe — Mož, ki seje vojno — Skrivnostne roke

Odobritev Mussolinijeve zmage: Hud udarec za mir

in kolektivno varnost v vsej Evropi

Pariz, 8. maja. r. Današnji listi se bavijo z mednarodnimi posledicami, ki jih bo imelo italijansko zavajanje Abesinije.

»Matin« piše, da želi Mussolini kratko in jasno rešiti vprašanje Abesinije z aneksijo. To je namreč vtis razgovorov, ki se vodijo v Rimu.

Anglija namreč molči, kar znači, da ona pristaja na vse te stvari, ki se dogajajo in da želi pomiritve z Italijo. Če bo to pomirjenje doseženo, pomeni to za evropski mir pridobitev, a kdo bo nosil odgovornost za sankcije? Mar Francozi? »Journal« piše v istem duhu ter povdarja, da je glavna zahteva v tem sporu ukinitve sankcij. »Excelsior« pravi, da se Flandin jutri ne bo udeležil posvetov v Ženevi, posebno ker nekateri smatrajo Paul Boncourja za velikega fanatika sankcij. Pač pa je Boncour pristaš načela kolektivne varnosti in energično zastopa tezo za rešitev tega spora v okviru DN. Ta rešitev se pa mora rešiti tako, kot to zahteva potreba evropskega mira. Rezultat je odvisen od volje, ki naj jo pokaže ob tej priliki Rim.

Neki list s skrajne levice, pa pravi: »Mi želimo mir z vsem svetom, tudi s Hitlerjevo Nemčijo, kakor z Mussolinijevo Italijo. Priznati italijanskega zavzetja Abesinije, bi pa pomenilo hud udarec za mir in kolektivno varnost.«

V prestolnici mir — Odpor v Ogadenu

Addis Abeba, 8. maja. a. Položaj v Addis Abebi se je znatno izboljšal. Italijanske čete so v vedni pripravljenosti, da vsak morebiten incident preprečijo. Pred vsa poslaništva so postavljene italijanske čete. Na palači abesinske-

ga parlamenta vihra italijanska zastava.

Po nekih poročilih se vojska v Ogadenu še nadalje upira italijanski vojski, vendar ne v takšnem obsegu kot dosedaj. Italijanske čete prodirajo ob reki Fafan pro-

Ministrski predsednik Azana postane po vsej priliki predsednik španske republike. Kandidirajo ga levičarski republikanci, a tudi socialni demokrati so se odločili zanj. Zato je skoraj gotovo, da bo izvoljen za predsednika republike.

ti Hararju in Diredaui, dočim so se abesinske čete umaknile v smeri britske Somalije in pa proti zapadu v oblast Aruši. Tudi vojska v Sidamu je popustila in ne nudi nikakega odpora več.

Angleži se boje za Malto

Pariz, 8. maja. r. Na Malto so zopet prispele nekatere vojne ladje, ki so bile pred kratkim odplule iz Gibraltarja v neznanu smer. Doznava se, da bo na Malto poslanih še več takih ladij glede na neke vesti, da namerava Italija v primeru kakih zapletljajev z Anglijo takoj zasesti Malto.

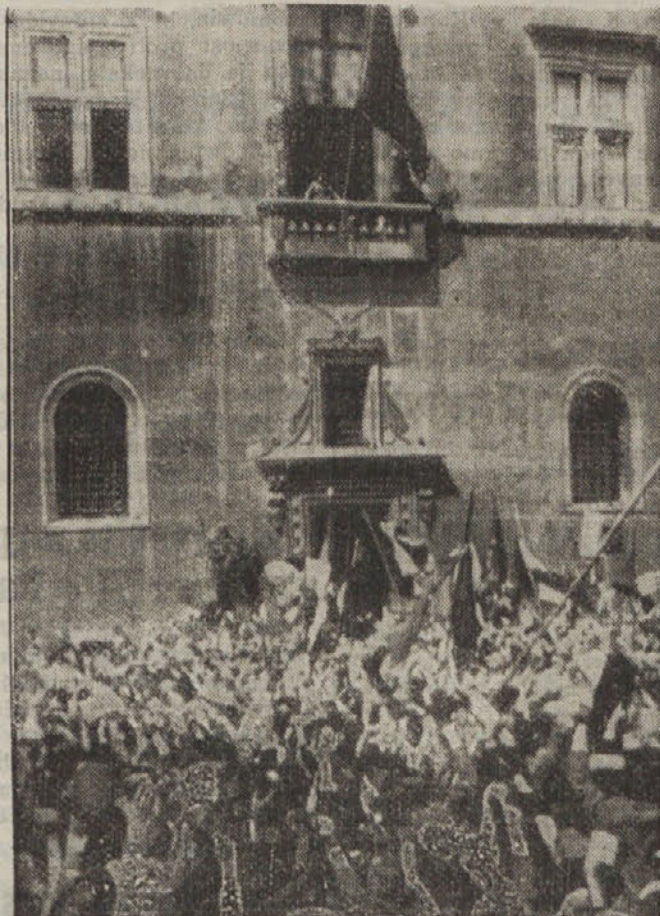
Neguš v Haifi

Haifa, 8. maja. h. Danes dopoldne je dospela semkaj angleška križarka »Enter Prais«, ki je pripeljala v Haifo abesinskega cesarja Haile Selasija in njegovo spremstvo. Križarko je spremljal angleški rušilec »Volsele«.

Nesreče na morju

London, 8. maja. n. Italijanska ladja »Antonitta Sauro« je trčila v nemški parnik »Kolumbus«. Italijanska ladja je težko poškodovana ter so jo spravili v Dover, dočim je »Kolumbus« nadaljeval svojo pot v Newyork. Nesreča se se zgodila južno od Goodwina v kanalu La Manche.

Berlin, 8. maja. b. Nemški parnik »Newyork« je trčil v holandski parnik »Alaford«, ki se je potopil. Posadko »Alaforda« je rešil »Newyork«.

Takole so Italijani v Rimu proslavljali zmago in zavzetje Addis Abebe. Ves Rim je bil v zastavah in bakljah. Na sliki vidimo množico pred palačo Venezia. Na balkonu je videti Mussolinija.

Glas ima prijatelje

Glas ima sovražnike

Dnevna kronika

— Umrlj so: V Ljubljani ga. Katarina Rešek, upokojenka tob. tov.; v Tomišlju g. Jurij Janežič; v Velikih Čošnjicah g. Franc Rus, posestnik; v Podnartu ga. vitez Gabijela Pogačnikova, vdova kr. poslanika; v Salve v Italiji ga. Slava Kosijeva, žena zdravnika. N. v m. p. Preostali naše sožalje!

— Imenovan je za banovinskega pisarja — pripravnika pri komisiji za agrarne operacije pri banski upravi v Ljubljani g. Franc Zagorec.

Napredoval je za nižjega voj. kontrolorja I. raz. g. Franjo Kos.

— Izdajo živinskih potnih listov in živinoogledne poste za bivšo občino Vič bo od 10. maja t. l. dalje opravljala samo g. Pavlič Ferdinand, gostilničar in posestnik na Tržaški cesti št. 29. Z istim dnem je razrešen dolžnosti živinooglednih poslov g. Škerlj Ivan, kovač z Viča št. 66. — Mestno poglavstvo.

— Prevalje. Za Prevalje je določen sejm v četrtek pred Sv. Urbanom. Ker je pa na ta dan praznik, bo sejm 8 dni kasneje, t. j. dne 28. maja t. l.

— Gospodinjske razstave, združene s poučnimi predavanji, so najboljše vez med konsumenti in producenti. One posredujejo medsebojne želje, navajajo k pravilnemu spoznavanju blaga in kažejo potrebe današnjega časa. Gospodarske kroge vabi Zveza gospodinj k sodelovanju pri razstavi Sodčna gospodinja na pomladanskem velesojmu.

Sokolsko društvo Kranj priredi v nedeljo ob 3. uri popoldne »Telovadni nastop« na letnem telovadišču. Nastopijo dijakinje in dijaki državne gimnazije, dijaki drž. teksišne šole in vsi sokolski oddelki. Sodeluje godba Kranjskega glasbenega društva.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte vam odstranimo brez bolečin, ter strokovnjaško zmasiramo noge v naši pedikuri.

Obiščite nas, prepričajte se!

Nega nog Din 10.—

Ljubljana, Selenburgova 7.

Celje

— Gasilski župni zlet celjskega sreza bo 7. junija v Celju, ko bo prost. gasilska četa v Celju praznovala 65-letnico obstoja. Gasilci se za zlet že marljivo pripravljajo.

— Vrsta nesreč: V Lepi njeni pri Mozirju je pred dnevi padel doma na dvorišču 7-letni Točaj Matija, sin drvarja, ter si zlomil levo roko. — V Mestinju je pa padel po stopnicah pred tovarno kopic 30-letni delavec Ivan Smeš; pri padcu si je zlomil levo nogo. — Pragtako si je zlomil levo nogo, ko je padel doma, 33-letni organist Albin Krebs iz Luč. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Smrtna kosa. V bolnici sta umrla v sredo 32-letni Prezelj Franc, monter pri Mestni elektrarni z Brega št. 29, ter 65-letni dninar Jakob Glojek iz Ljubija št. 76, pri Mozirju. — Iz Maribora pa nam sporočajo, da je tamkaj umrl v četrtek, 7. t. m. 79-letni Synek Edvard, dvorni svetnik v pok. in bivši dolgoletni ravnatelj Celjske cinkarne. Prepeljan bo danes v Celje ter bo ob pol 16. uri pogreb na Mestno pokopališče. N. v m. p.

— 900 ljudi stavka. Pred dnevi so delavci tovarne Westen v Gaberju pri

Složni in solidarni Politika Male antante ostane neizpremenjena

Beograd, 8. maja. Inozemsko časopisje je pred sestankom Male antante, to je Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije, tendencialno poročalo, da vlada nesoglasje med predstavniki zunanje politike teh treh držav. Popoln uspeh dvodnevnega zasedanja Male antante v Beogradu je pa ovrget vse te vesti. Stalni svet Male antante je svečano proklamiral složno in nedeljivo zajednico Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije. Dr. Stojadinović, Titulescu in Krofta so izjavili, da države Male antante v tem nenavadno težkem mednarodnem evropskem položaju nimajo nikaškega razloga, da bi v čemerkoli menjali svojo politiko.

Prav podrobno so zastopniki držav Male antante razpravljali o problemu Srednje Evrope, predvsem o problemu Avstrije. Kakor vedno doslej je Mala antanta tudi to pot poudarila, da je neodvisnost Avstrije za vzdrževanje miru neobhodno potrebna. Ugotovljeno pa je bilo ob tej priliki, da je neodvisnost Avstrije v nevarnosti. Potrebno je zaradi tega, da

se doseže kolektivno, mednarodno jamstvo za avstrijsko neodvisnost.

Stalni svet Male antante je opozoril tudi na nevarnost za mir v Evropi z akcijo nekaterih zapadnih krogov, ki si prizadevajo za restavracijo Habsburžanov. Mala antanta se je odločno in energično izrekla proti tej akciji. Mala antanta se je odločila voditi zajedniško politiko tudi do vseh drugih držav. Politika Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije bo složna in solidarna do vseh evropskih držav in tudi do Sovjetske Rusije. Z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, se bodo države Male antante borile tudi proti revizionističnim težnjam, ki hočejo prekršiti nekatere mirovnepogodbe in korigirati meje, ki so jih ti dogovori in pogodbe po vojni določili.

Stalni svet Male antante je torej jasno in odločno povedal za vse ki so voljni razumeti in slišati, da bodo Jugoslavija, Češkoslovaška in Romunija ostali v nerazdružljivi in čvrsti zajednici.

DANES PREMIERA!

STRAH IN TREPET pred nevidnim človekom, ki ga priganja ves svet! Velenapeto, fantastično! Film zgolj za izredno močne živce!
NE ZAMUDITE! SAMO 2 DNI NA SPOREDU!

NEVIDNI ČLOVEK

Dodatek: Mickymiška, reportaža in najnovejši Ufa zvočni tednik. Po slovitom romanu H. G. WELLSA. — Predstave ob 16., 19.15 in 21.15

TELEFON 2730 **KINO SLOGA**

Pred padcem Baldwina radi sankcij

London, 8. maja. u. Konzervativna stranka se je razcepila v dva tabora, in sicer za in proti sankcijam. Ta razcepitev pomeni za Baldwina popolnoma neizogiben padeč. Toda ne samo za Baldwina temveč tudi ostali člani njegovega kabineta bodo morali podati ostavko, med katerim bo tudi Eden.

Baldwin, ki je sprevidel kakšne nevarnosti proti njegovemu kabinetu je dal nekako naznanje, da bo sir Samuel Hoare zopet vstopil v vlado. Ali s tem se razpoložene do Baldwina ne bo spremenilo in da ga tudi vstop Hoarea v vlado ne bo ublažil. Padeč Baldwin je torej neizogiben.

Napetost med Rusijo in Japonci

Shanghai, 8. maja. h. Japonska vlada je zopet poslala v Mandžurijo nekaj svojih oddelkov, ki pa še niso dospeli na cilj. Zadnji oddelki, ki so bili poslani pred tedni, se sedaj nahajajo v neposredni bližini sovjetske meje.

Svoje postojanke so Japonci zelo močno utrdili. Incidenti, ki so se zadnje čase tako pogosto dogajali, so malo ponehali radi energičnih ukrepov sovjetske vlade in njenih protestov v Tokiu, posebno še, ko je nevtralna komisija ugotovila, da so incidenti bili povzročeni na sovjetskem ozemlju in so jih izzvali Japonci.

Celju ustavili obrat in pričeli s štrajkom. Šlo je za tri odpuščene delavke, za katere so se zavzeli ostali delavci in v znak protesta stopili v štrajk.

Po nekkih vesteh je japonska vlada ostro kaznovala krivce in povzročitelje teh incidentov. Novo premikanje japonskih čet je v zvezi z nekimi manevri, ki se bodo v kratkem vršili na tem ozemlju.

Roparski napad na ameriško banko

New York, 8. maja. k. V državi New Hampshire so razbojniki v sredi dneva napadli tamkajšnje podružnico newyorške narodne banke. Direktor banke se je razbojnikom uprl, bil pa je ubit. Ker je radi tega nastal splošen alarm, so morali razbojniki zbežati, ne da bi odnesli kaj denarja.

Glas je za resnico

Srce skoraj nikoli ne čuti, kadar razum govori, razum pa vedno čuti, kadar srce govori.

Razgovori s čitatelji

Beseda o kulturi

Ljubljana, 8. maja,

Kulturnemu delavcu:

Prijatelj, jasno je, da je za državo največja idealna vrednota njena duhovna kultura in da jo je treba zato tudi kar najbolj gojiti in podpirati. V boju med duhom in materijo mora stati država na strani duha; pri nas je žal šlo doslej le bolj v obratnem pravcu.

Ali se spominjate, kako lepi zasnutki so bili tu ob rojstvu naše Jugoslavije za naše skupno kulturno življenje? Kako smo si predstavljali prosvetno ministrstvo kot ognjišče in žarišče naše nacionalne kulture! Koliko pa je iz vsega tega zrastle v dolgi dobi 18 let?

Kakor povsod govorimo tudi pri nas veliko o nacionalni kulturi, nacionalnih kulturnih vrednotah in programih. Ampak vprašati se je treba tukaj: za kako kulturo pa gre, za materialno ali duhovno? Zdi se, da smo hodili doslej bolj po prvi poti. Prava nacionalna kultura je samo tista, ki uveljavlja duha proti materiji, človečanstvo proti nasilju, pravico proti sili in brutalnosti. Ker vsa kultura gre v nič, če jo zlorablja politika. Nikdar ne sme kultura služiti za orodje in sredstvo kakemu začasnemu političnemu cilju.

Saj kultura sama na sebi ne more biti drugačna kakor nacionalna, narodna, in šele po narodu postaja človečanska. Resnična, trajna, večnostna kultura obstoja samo v toliko, v kolikor govori tudi drugim narodom v splošnem, človeškem jeziku. Tako je razumel nacionalno kulturo veliki nemški mislec in kulturni delavec Herder, ki se je zavzemal za kulturno skupnost med Germani in Slovani in zato tudi našel toliko častilcev med odličnimi slovanskimi kulturnimi delavci.

Duhu niso postavljene nobene meje in zato more samo duhovna kultura povezati vse narode in vse človeštvo.

Kar pa omenjate, prijatelj, glede na naše nacionalno kulturno propagando, to bi se pa človek res najrajši razjokal. Na znotraj je te propagande »ravno za oči nasmetiti«, kakor pravimo, na zunaj je pa sploh nič ni. V tem smo res pravcati mrtvaški! Poglavje o naših radio-postajah, ki je stopilo v zadnjih dneh nekoliko v ospredje, da se je spet umaknilo v ozadje, je žalostno poglavje.

Tako napredujemo na celih fronti...

Vafdisti zmagali

Kairo 8. maja. c. Pri egiptskih senatnih volitvah so odnesli vafdisti 62 mandatov od skupnih 79. V egiptski senat bo zopet izvoljenih 62 prej odstavljenih senatorjev.

Razne novice

Nad Subotico in okolico je v ponedeljek razsajala huda nevihta. Strela je udarila na več krajev, ubila nekega kmeta in neko pastarico, v neki vasi pa zažgala hišo. Ogenj se je razširil in uničil skoraj vsa hiša, ki je tajala šest ur, je povzročila tudi poplave in napravila veliko škodo po vrtovih in poljih.

V Subotici se je znani veletrgovca z usnjem Nikola Andraši zastupil s ciankalijem. Vzrok samomora so družinske razmere.

Vse ladje ameriškega obrežnega plovstva so po zakonu dolžne imeti s seboj gotovo količino olja proti viharju, da ga v silji zlijejo na razburkane valove in jih tako pogladajo.

DOLENJSKE NOVICE

Srečno — pod zaščito sv. Barbare

Med delavci pri gradnji železnice in o njih položaju

Novo mesto, 8. maja.

Srečno, in pod zaščito sv. Barbare, ki ni samo rudarska zavetnica, pač pa spadajo pod njeno varstvo tudi delavci pri gradnjah železnic, sem se kretal med delavci šentjaške železnice. Ta dan se je mudil na progji in je nadziral dela šef inženjer g. Čada, ki mi je prijazno dovolil ogled gradbenih del. V njegovem spremstvu sem obhodil 7 km dolgi gradbeni tereni in, kar naenkrat je v tem vrvežu polnih zanimivosti minul delovni dan, ki pomenja vsak korak bližje k uresničenju dviga dolenskega gospodarstva, ki bo v poznati meri poživiljeno z izgradnjo naše šentjaško - sevniške železnice.

pod zaščito sv. Barbare

sem si oglel gradbeni dela. — Na lastno odgovornost — me je opozoril, da pred vstopom na teren g. inženjer in je ta uradni »na lastno odgovornost« ponovil zopet pred vstopom v predore. Prispomnil pa je še, da je skoro izključena vsaka nevarnost, saj je za varnost delavstva in tudi za one redne radovedneže, ki jim dovolijo ogled gradbenih del na delovni tereni, v polni meri preskrbljeno in med skoro že dovršenimi najtežimi deli še

ni bilo nesreče.

Potrebnost pa je opozorila »na lastno odgovornost« za vsak slučaj! No, pa se je tudi za mene izteklo vse srečno. — razen v predoru, v vodi in v blatu, ter ob ostrem kamenju dobesedno uničenih lahkih nizkih »šolenčkov«, ki res, da niso primerni za postopanje po grobem gradbenem terenu; zato izbeh gragbenem terenu; zato iz letniki: v gojzaricah na nogah! V ostalem pa se je

priporočilo sv. Barbare

obneslo, kljub vsem prepadam, ostrim neobdelanim skalam nad glavo, visokim nasipom, in še mnogim gradbenim »nevarnostim«, kot je razstreljanje kamenja in slično. Da, silno zanimivo je tu in zdelo se mi je, ki sem prvič opazoval dela pri gradnji železnice, da gledam prizore iz filma. Pred vsem sem se pa pozanimal za delavce. V javnosti se mnogo govori o prekomernem izkoriščanju delavskih moči na tej progji; o sramotno nizkih cenah vedo tudi mnogi, in o slabih hranil, ter o protežiranju tujcev je polno besedi, posebno na Dolenjskem. Prepričan sem se pa, da so take in slične govornice

močno pretirane

in je glas delavcev samih, za presojo položaja v tej smeri, še najmerodajnejši in dokončno resničen. Na progji

je sedaj zaposlenih 700 delavcev. Od teh jih je izven dravske banovine, doma iz hrvaškega primorja 60. Ti so pred vsem kvalificirani delavci in strokovnjaki za železniška gradbena dela in jih nazivajo »tunelske majstore«. Vsi ostali so Dolenjci, po večini iz krajev okoliških, in domače občine. V razgovoru z delavci sem naletel še na

25 Abesincev

to so naši rojaki izza meje, ki jim ni bilo do abesinske morije in so se raje umaknili v zatišje naših poljan, kjer pravijo da je vse lepše... Koliko zanimivega vedo povedati ti fantje in može — Abesinci na naših tleh. Še eden se mi je zdel precej sumljiv in, ko sem ga pri delu opazoval mi je inženjer dejal: — ta bo pa najbrže južnjak. Bil je dolgin, močan za dva, zagorel v obraz, obleka pa tudi južnjaška. Pa se je izkazalo, da je novo-meščan, ki je obhodil že pol sveta in je zatrdil, da je mednaroden. Tako sem ta dan naštel na progji:

614 domačinov, 60 Hrvatov, 25 Abesincev in enega 'internacionalca'

rodod iz Novega mesta. V resnici pisana družba samo naših ljudi! Glede

prehrane delavstva je tako urejeno, da je podjetje dalo na razpolago poljske kuhinje in plačuje kuharje v lastni režiji dočim delavci sami odločujejo, kaj in koliko bodo jedli. V teh in zasebnih kuhinjah jim pride obilna hrana s kruhom, dnevno od 8 do 10 Din. Pri 10 urnem delu in pri dainah imajo najmanj 3 in največ 4 Din na uro po kvalifikaciji delavcev, se hočemo vzdržati kakršnegakoli komentarja na eno ali drugo stran, in si sodbo o položaju ustvari lahko vsak čitatelj po teh podatkih sam. Pisec teh vrstic pa je dobil utis, da o izkoriščanju delavstva

ne more biti govora

Tudi za dušni blagor delavcev je poskrbljeno. V Jelovcu je postavljen poljski oltar in tu daruje sv. mašo boštanski župnik g. Engelbert Rakovec. Iz Boštajna prihihi g. župnik s svojim avtomobilčkom. kamor naloži vse potrebno in še mežnarja po vrhu. Delavci pravijo, da so najlepše take nedelje, ko se daruje zanje

maša na prostem

sicer pa prebirajo ob nedeljah razno čtivo, pišejo in razpravljajo o svojih stanovskih stvarah. Tako žive naši »železničarji« zadovoljni s tem, da imajo vsaj kruh pa jim želimo, da bi ga jim železnica rezala čim boljše!

Pred manifestacijskim shodom staršev

Starši hočejo tudi imeti besedo pri vzgoji otrok žensko učiteljske — ukinjeno?

Ljubljana, 8. maja.

Ljubljansko društvo »Šola in doma« je pripravilo na učiteljsku informativno predavanje dr. Trtnika o higijeni šolskega dela. Najvažnejše njegove ugotovitve so bile: V Ljubljani nimamo niti enega šolskega zavoda, kjer bi bile higijenske razmere zadovoljive. Nazorni pouk obstoji le v prvih dveh razredih ljudske šole, potem pa o nazornem nauku sploh ni govora. To velja zlasti za srednje šole, kjer se pomanjkanje nazornega pouka opaža posebno v fiziki in kemiji. Zelo se greši tudi s tem, da se mora mladina učiti po več jezikov, in to že od prve šole naprej.

Proč z balastom

Treba bi bilo zavreči ves nepotrebn balast v knjigah, ker bi moralo biti učenje mladini v veselje, ne pa v muko. Če vpoštevamo vsakodnevni šolski pouk, potem pa doma pripravo zanj, vidimo,

da mladini ne preostane čez dan niti par ur oddiha. Odtod žalosten pojav raznih obolenj: nervoznost, slabokrvnost, prebavnih motenj, krive hrbtenice, glavoboli itd., na drugi strani pa, da si skuša mladina z goljušjo pomagati do zadovoljivih uspehov.

Otroci premalo spe

Naši otroci tudi premalo spe. Imeti bi morali okoli 10—11 ur spanca, imajo ga pa mnogi manj. V šolo prihajajo premalo spočiti in ne morejo slediti dovolj pozornost pouku. Poglavitje zase so izpitni, ki povzročajo med šolsko mladino le preveč nepotrebne razburjenja. Značilen pojav so samomori na koncu šolskega leta. Po predavateljevem mnenju bi bilo treba maturo s stališča zdravstva sploh odpraviti. To bi bilo mogoče, če bi bilo v vsakem razredu po 20 — 20 učencev, tedaj normalno število, pri katerem je mogoč kolikor toliko individualen pouk.

Pri obravnavanju nalog staršev, kaj naj bi storili, da bi otroke čim bolj usposobili za šolo, je predavatelj naglasil predvsem vzdrževanje stikov s šolsko politiko.

Osnovnošolsko učiteljstvo je pedagoško boljše šolano od srednješolskega

V debati se je oglasil k besedi bivši prosvetni šef dr. Lončar. Izjavil je, da je osnovnošolsko učiteljstvo pedagoško mnogo boljše izšolano od srednješolskega in je navedel več drastičnih primerov, kako se poučuje v srednji šoli. Najznačilnejši je bil primer profesorja, ki je poučeval iz knjige na kolenih. Še danes se preveč podaja snov, a ne navaja učencev na samostojno mišljenje. Šola ne bila sicer vedno politična, vendar pa se moramo zavedati, da sme biti le do gotove meje.

Dnevno politiko proč iz šole!

Na vsak način mora biti naša zahteva, da se šola izloči iz dnevnne politike. Mladina se dobro zaveda vseh nedoslednosti in zato ni nič čudnega, da avtoriteta oblasti pada.

Maturo je treba odpraviti

V nadaljnjih izjavah se je dr. Lončar pridružil mnenju dr. Trtnika, da je treba maturo odpraviti. V večini primerov odloča pri maturi goljušja. Mi pa ne smemo računati z golimi naključji, temveč moramo navajati mladino k samostojnemu mišljenju, če hočemo, da se bo v življenju uveljavila. Število učencev po razredih je treba brezpogojno znižati. Seveda je kriva prenapoljenost naših šol družba sama, ki zahteva za vsako mesto že vsa mogoča spričevala. Treba pa je tudi spoštovati delo! Spričevala sama niso veliko vredna. Sicer pa ni pri nas nobene doslednosti: enkrat izhajamo s stališča praktičnega znanja, s stališča formalnega. Odločiti se bo treba za eno ali za drugo.

Vzgoja otrok ni v prvi vrsti stvar države, ministerjalnih uradnikov, pogostokrat nimajo niti pojma o vzgoji naše mladine, a odločajo o njej! Je v mnogo večji meri stvar staršev, ki pa postajajo apatični, ker se razmere pač nič ne spremenijo. Ena glavnih naših zahtev je, da se šolstvo decentralizira, učiteljstvo pa depolitizira, ker dokler se to ne bo naredilo, bodo ostala vsa naša prizadevanja le bož ob steno.

Neurejene razmere

Ga. Schweigerjeva se je kot zastopnica mater pritožila, da posebno na realki ne zračijo prostoro. Ko pridejo učenci domov iz šole, naravnost smrde po vzduhu,

ki je tam. Glavobolji so na dnevnem redu, učenci nimajo veselja do učenja, posledica so slabi redi, zaradi katerih se prične presjačenje pri profesorjih, naj jih še enkrat vprašajo. Vsemu temu so v prvi vrsti krive neurejene šolske razmere.

Prof. Copič je nato pojasnjeval, da se šolski prostori ne zračijo zaradi tega, da ostane toplota v razredih. Ravnateljstva nimajo sredstev za kurivo, zato so si pomagala z odredbo, da se ne sme zračiti. Nadaljni vzrok temu zlu je pa pomanjkanje šolskih zgradb. Zato se tudi mora vršiti pouk dopoldne in popoldne. Zaradi prenapoljenosti v razredih in preobremenjenosti profesorjev nimajo ti prilike spoznati učencev. Večkrat jim je tehnično nemogoče, izprašati jih. Srednješolska mladina mora presedeti pri učenju 12—13 ur dnevno, medtem ko priznavamo delavcem 8 urni delavnik. Strinja se z izvajanjem predgovornikov, da dosedanj učni načrti ne ustrezajo.

Več redov

Navzoče zastopnice mater so se zavzele za več redov. Obstojita pravzaprav le dva reda: prav dobro in dobro. Moral bi biti še en red, prenehati bi morala praksa ponavljajalih izpitov čez počitnice, ker so počitnice zato, da se mladina otrese vseh šolskih skrbi in odpočije, ne pa, da se še med počitnicami po nepotrebnem razburja, z njo pa še starši.

Dr. Lončar je nato prav povedal, da je treba človeka vzeti v njegovi celoti in ga tudi tako ocenjevati ne pa le po enih predmetih. Če je učenec v enem predmetu slab, n. pr. v matematiki, ni zato že v vseh. Zato je treba doseči drug način izpraševanja. Treba je reformirati celotno naše šolstvo, za kar se tudi pripravljata načrt.

Okoli 500 učitelje bo letos čakalo na službo

Razgovor je bil nato še o ženski realni gimnaziji, katere en del naj bi dobil svoje prostore na učiteljskihi škodo vadnice (II. gim. r.). Izvedeli smo tudi, da se pripravljala ukinjenje ženskega učiteljsišča. Res je sicer, da bomo imeli letos okoli 500 učiteljskih moči, ki čakajo na službo, na drugi strani pa je tudi res, da imamo okoli 160 učiteljev z 38 do 40 službenimi leti, ki bi jih bilo treba upokojiti, in da imamo šole, kjer je nagnetenih v razredih tudi do 100 učencev. Učiteljstva tedaj ni preveč in je treba vse storiti, da bo žensko učiteljsišče ostalo.

Akcijski odbor

Ker pride te dni višji uradnik g. Bolugdžič iz prosvetnega ministrstva v Ljubljano, se je izvolil akcijski odbor, ki bo predložil g. Balugdžiču vse težnje staršev po odpravi vseh nedostatkov ter tudi interveniral glede ženske realne gimnazije, ki jo je treba poddržaviti, in ženskega učiteljsišča. O tej priliki se bo tudi sklical velik protestni shod staršev.

Vsakdanje misli

Najlepše krepostj in vrline žensk so tiste, ki so jih na njih opazili zaljubljeni oboževalci.

Deklice ljubimkajo s svojimi iluzijami, starejše ženske pa s svojimi spomini.

Maj v planinah

Razgled po najlepših točkah našega planinskega sveta

Bleščeča snežna odeja se še vedno razprostira na vrhovih od Komne preko doline Triglavskih jezer, kjer je kočja SPD še oskrbovana do 15. maja preko Hribarice. Kredarice ter dalje mimo Staničeve kočje tja do Zgor. Krme. Snežne prilike v Triglavskem pogorju so še vedno prav dobre, kar dokazuje številni poset planincev — smučarjev v Staničevi koči in v Triglavskem domu na Kredarici. Dopoldne do 11. ure je za smučanje najugodnejši sneg, okrog poldneva nudijo planinske postojanke potrebna okrepčila, popoldne okrog 16. ure pa se zopet prične prijetna smuka. Koče v Triglavskem pogorju bodo oskrbovane le do 15. maja t. l. zato naj se planinci-smučarji požurijo, da še izrabijo zadnje dneve za visokogorsko smučanje.

Okrog nižjih postojank razkazuje pomlad vse svoje čare. Mlado zelenje in pisano cvetje obdaja »Zlatorog« in »Sv. Janeza« ob Bohinjskem jezeru, ki s svojo naravno krasoto vabita na prijeten oddih v spomladanskem soncu. Slap Peričnik šumi s podvoje no silo ob poti iz Mojstrane v dolino Vrat, kjer je Aljažev dom oskrbovan

od sobote 9. maja dalje. Prijetna planinska postojanka stoji tik pod orjaško severno steno Triglava, ki je še odet z visoko snežno odejo.

Kraljestvo narcis na Golici se že odpira ter je dišeče cvetje razstano že po senošetih do Savskih jam nad Sv. Križem, Spodnja kočja, s krasnim razgledom na vse planine Slovenije, pod vrhom z narcisami gosto posute Golice, vabi planince. V Kamniških planinah so vrhovi se zasneženi, Velika Planina in Krvavec pa sta že kopna ter predstavljata najlepše izletne točke, kamor vodi pot v majniku skozi sveže zelenje mladega bukovega gozda. Nova pešpot na desnem bregu Bistrice pelje izletnike do Doma v Kamniški Bistrici, ki razen očarljivega pogleda na Skuto in Grin-tavec nudi tudi vse za turista potrebne udobnosti. Roblekov dom na Begunjsčici je odprt ob sobotah in nedeljah, od 1. junija dalje pa stalno oskrbovan. Koča na Ljubniku vabi izletnike. Narava nudi sedaj toliko pestrosti, da si vsak planinec in ljubitelj narode lahko po mili volji izbere svoje izlete in izprehode.

Rejci malih živali

Gorenjski rejci prirede v času od 17. do 25. maja t. l. v Kranju na pristavi g. stavbenika Slavca, poleg drž. gimnazije veliko razstavo vseh vrst malih živali Gorenjske.

Razstavljene bodo vse vrste perutnine kot kokoši, race, gosi, purani, pavi, goobje, pegatke, fazani ptice pevke itd., dalje kuncji skoraj vseh pasem, morski prašički, koze in ovce, psički in mucke, sploh vse, kar imenujemo malo živali. Polem razstav in predavanj širi društvo smisel in zanimanje za res koristno ter umno rejo malih živali, posebno v današnjih težkih časih. O vsem tem se bo lahko vsak osebno prepričal na omenjeni razstavi. Poleg razstave se vrši obenem velik sejem za razstavljene živali, za katere se že sedaj zanimajo razni interesi. Vsi rejci brez razlike naj se radišega čimprej prijavijo društvu v Kranju, Huje 13, kjer dobe vsa podrobna navodila.

Rejsko zborovanje

V nedeljo dne 10. maja 1936. bo večje rejsko zborovanje pri sv. Jedert nad Laškimi ob 11. uri dopoldne v prostorih narodne šole. Ob tej priliki se bo tudi ustanovilo društvo Rejec malih živali sv. Jedert nad Laškimi z namenom, da nudi koristne nasvete in brezplačne živali svojim članom, kot prvo pomoč za nadaljno rejsko uredjivanje.

Največja razstava

vseh vrst malih živali in obenem prva te vrste v kamniškem srezu se bo vršila v dnevi od 21. do 25. maja 1936. pod pokroviteljstvom g. bana dr. Natlačena Marka. Ob 10. uri dopoldne bo slovesna otvoritev razstave v Grobljah pri Domžalah, ob 11. uri pa strokovno predavanje o umnem perutinarstvu. V nedeljo dne 24. maja ob 3. uri popold. bo tečaj za kapunjenje. Interesenti naj se takoj prijavijo na društvo Rejec malih živali, Groblje pri Domžalah.

Enako so tudi vsi rejci malih živali v kamniškem srezu vljudno vabljeni, da razstavijo svoje najlepše živali na razstavi, kjer bo ocenjevanje in bodo razdeljene denarne nagrade!

Veliko rejsko zborovanje

vseh rejcev dravske banovine se vrši v dnevi 17. maja 1936. ob 10. uri dopoldne v Kranju v prostorih razstave malih živali s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdravni nagovor. 2. Organizacija rejcev malih živali, temeljni pogoji za uspešen napredek umne reje. Stanje naše ovčjereje. 4. Smernice za enotnost v reji, produkciji in vnovevanju. 5. Resolucije in razne slučajnosti.

Važnost tega rejskega zborovanja podčrtava dejstvo, da se že prijavljajo rejci iz raznih krajev dravske banovine.

Senzacija v Slogi: Nevidni človek

Ljubljana, 8. maja

V soboto bo v kinu Slogi premiera filma, ki v pogledu senzacionalnosti in razburljivih prizorov nič ne zaostaja za »Frankensteinovo nevesto«. Film je napravljen po znanem Wellsovem romanu »Nevidni človek«, čigar vsebina je izredno napeta, zanimiva in fantastična. Mlad kemik iznajde sredstvo, s katerim se človek lahko napravi nevidnega za ostale ljudi. Uspešnost tega sredstva preizkusi iznajditelj na samem sebi predno mu je uspelo najti protisredstvo. Izredno napeti so prizori, ko vidimo celokupno policijo v borbi z nevidnim človekom. Vse ga preganja in zasleduje.

»Nevidni človek« je roman, ki je bil nedvomno eden najbolj čitanih in razširjenih Wellsovih knjig, zato pa nič ne dvomimo, da bo tudi film deležen največje pažnje in zanimanja. V Beogradu in Zagrebu udeležba ni bila prav nič manjša kot pri »Frankensteinu« odnosno pri »Frankensteinovi nevesti«, najti razburljivi filmi so

postali v zadnjem času velika moda.

Ljudje so se že nekoliko nagledali osladnih in medlih operet in hočejo kaj napetega, kar jim razmiče otople živce. In v tem pogledu bo film gotovo dosegel ta namen. Ljudi s slabimi živci bo malo strah, toda prestali bodo to preiskušnjo, kakor so jo po veliki večini gladko prestali pri »Frankensteinu«. V soboto bo torej premiera »Nevidnega človeka«, v kateri vabi Sloga vse ljubljansko občinstvo.

Dopolnilni spored je tudi precej srečno izbran in obsega poleg Micky miske in reportažnega filma Foxove kamere, še lep kulturni film in najnovejši Ufa zvočni tednik.

Maribor

OPOZORILO MARIBORSKIM NAROČNIKOM!

Naročnike »Glas naroda« v Mariboru in okolici vljudno prosimo, naj že ob prvem obisku poravnajo naročnino našemu zastopniku g. Vrbnjaku. S tem mu olajšajo naporno delo, sebi pa zagotovo redno prejetje lista. — Vse naše prijatelje tudi ob tej priliki prosimo, da priporočajo naš list svojim znancem, »Glas naroda« pa naj zahtevajo tudi v vseh javnih lokalih. Čim več nas bo, obširnejši in pestrejši bo »Glas naroda«!

Mnogi še ne vedo

da je »Glas naroda« z ozirom na obseg in pestro vsebino najcenejši dnevnik, zato je dostopen širokemu krogu našega naroda. Za borih 12 dinarjev mesečno dobite vsak dan osem strani poučnega in zanimivega čtiva. Nizka cena in pa peštra vsebina sta pripomogli, da si je »Glas naroda« v Mariboru in širni okolici pridobil velik krog naročnikov, čitateljev in prijateljev, ki z vsakim dnem naraščajo. Ker hočemo, da se naš list še bolj razširi, prosimo vse naše naročnike in prijatelje, naj opozore na »Glas naroda« in njegove prednosti vse, ki bi morda list naročili. Mi pa se bomo potrudili, da bo list še izčrpejše poročal o dogodkih in problemih naše zelene štajerske. — Opozorjamo, da je dobil »Glas naroda« po vseh mariborskih trafikah.

m— Narodno gledališče. Sobota, 9. maja ob 20.: »Tuje dete«. Red C. Premijera. — Nedelja, 10. maja ob 15.: »Sveti Anton, zaljubljenih patron«. Znižane cene. V korist »Združenja gledaliških igralcev«. Ob 20.: »Tuje dete«.

m— Slavnostno akademijo v spomin hrvatskih mučeničkov Zrinjskega in Frankopana prirede v ponedeljek 11. tm. ob 20. uri v Narodnem gledališču gojenci trgovske akademije. Pokrovitelj prireditve je župan dr. Juvan.

m— Razstava osnutkov za plakate MT je odprta še dnem v soboto 9. tm. ves dan v spodnji kazinski dvorani. Razstavljenih je 50 osnutkov.

m— Senzacionalna razkritja. V zvezi z razkritjem ogromnih tatvin v delavnicah drž. železnic v Mariboru, kjer je bilo tekom zadnjega časa ukradene 50.000 kg žlahtne bele kovine, so prišli sedaj na sled še drugim tatvinam pri čemer gre za več vagonov železja in drugega materiala, ki je bil porabljen v zasebne svrhe. Pri teh manipulacijah pa je udeleženi tudi nekaj višjih oseb proti katerim se bo postopalo z enako strogostjo.

m— Dihurji. Iz kokošnjaka posestnika Josipa Babiča v Loku pri Sv. Janžu na Dravskem polju, je neznan dvonožni dihur zmaknil tri-deset rejenih kokoši. Orožniki so na sledi

Kaj pričakuje država od mater?

Matere čuvajo Jugoslavijo

Ljubljana, 8. maja.

m— Kino. Union: Film lepe in opojne muzike »Ljubezen in jazz«.

— Grajski: »Ne igraj se z ognjem«. V soboto ob 14. in nedeljo ob 11. uri matineja »Krvavo maščevanje«.

m— Kandelabri pred škofijo. Pred škofijo so pričeli razširjati hodnik, ob robu pa bodo postavili električne kandelabre, ki so bili prej na Aleksandrovi cesti. Nekateri Mariborčani godrnjajo, ker so mnenja, da bi bila potrebnejša razsvetljava nekaterih ulic v predmestjih, kjer vlada prava egiptovska tema.

m— Ponarejeni kovanci se od časa do časa pojavljajo v Mariboru in okolici. So to večinoma 20-dinarški, ki jih površen opazovalec ne loči na hitro od pravih. Občasti volijo odločno poizvedovanja, ki bi naj odkrila dobro skrito kovačnico denarja, ki mora biti nekje v mariborski okolici ali pa v Mariboru.

m— Zlobno maščevanje. Poestnikorna Jakobu Pobiču in Blažu Soršaku je nekaj J. M. v Črešnjevcih izpodrezal okoli 250 mladih smrekovih sadik, ker se je hotel s tem maščevati zaradi nekega spora z njima. Imel bo opravljen sodiščni proces.

m— SK Celje v Mariboru. V nedeljo 10. tm. bo popoldne ob 15. uri na igrišču Rapida prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in SK Rapidom. SK Železničar bo v nedeljo nastopil v prvenstveni tekmi proti ČSK in sicer v Čakovcu.

m— Zopet plazovi. V četrtek dopoldne se je znova utrgala debela plast Meljskega hriba in zasula cesto, ki vodi proti Sv. Petru. Nevarnost so nekateri še pravočasno opazili ter preprečili, da ni bil nihče ob času rušenja na kritičnem kraju ceste. Po nekaj urah so cesto očistili, da je bila prosta za promet.

m— Smrt med kelesi. V Predanovcih je bil zaposlen na neki žagi 36-letni delavec Franc Herhaj. Ko je imel opravka pri transsibijskih jermenih, je po nesreči zašel med jermenje, ki ga je treščilo med kolose. Pri tem je zadobil tako hude poškodbe, da je kmalu nato izdihnil. Zapušča mlado ženo in kup nepreklopljenih otrok.

Kako zdravijo pijance

Mate na medicina je danes v težki borbi proti notoričnem alkoholizmu, katerega žrtve so po svetovni vojni od leta do leta številnejše. V vseh evropskih mestih imajo že sanatorije za zdravljenje notoričnih pijancev, iz katerih gredo domov po uspešnem lečenju novi ljudje, ozdravljeni strašne bolezni.

Neki tak sanatorij v Londonu ima zlasti lepe uspehe, ki jih je dosegal s povsem novo in originalno metodo za lečenje pijancev. Pijancu, ki pride v ta sanatorij, dačo vse jedi pripravljene tako, da smrdijo po žganju ali slabem vinu. Tudi v pitno vodo za te bolnike okužijo z žganjem. Vse, kar bolnik zavzame, ga spomni na tiste čase, ko je pijančeval in zaradi tega hudo zbolel. Če po nekaj tednih se bolniku alkohol tako zastudi, da ne more vina ali žganja nitj videti. Največ pa zaleže kruh, namočen v žganju. Po zavživanju takega kruha se pijancu pijača v kratkem za vselej pristudi.

V okviru proslav materinskega dneva je sinoči predavala v posvetovalni dvorani Sokola Ljubljana III. marljiva predavateljica in neumorna prosvetna delavka ga. prof. *Željznova-Kokalj*. Naslov predavanja, ki so se ga udeležili številni sokolski prosvetni delavci in zlasti ženska mladina, je bil: Kaj pričakuje država od mater? Predavateljico je uvedel s toplim pozdravom starosta g. *Urbančič*, naglašujoč, da tudi sokolske vrste vzgajajo s svojim delom duha, ki ceni in spoštuje delo mater za narod in domovino.

Jugoslavanska majka

Uvodoma je predavateljica omenila, da je bil pri Kolu jugoslovenskih sester ustanovljen poseben odsek z naslovom »Jugoslavanska majka«, ki je bil ustanovljen vpravi na rojstni dan blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra Zedinitelja, ki je zaključil svoje plodovito življenje s vajte mi Jugoslavijo. In komu naj bi pred vsem veljalo to naročilo, če ne ravno materam, ki so zibelke fizičnega in duševnega zdravja vsega naroda. Matere so to naročilo pravilno razumele in ga hočejo tudi izvrševati.

Matī in država

O državi vladajo pri nas še dokaj nejasni pojmi. Zato je potrebno, da se v ljudstvu ustali prepričanje, da je država naša skupnostna zajednica, v kateri imamo vsi pravice in dolžnosti. Dolžnosti imajo pa zlasti matere, ki dajejo in vzgajajo državni skupnosti nove in nove generacije, ki bodo ohranjale to državo no skupnost naprej in naprej. Zlasti pa so matere dolžne, ohranjati v vzgoji potomstva duha jugoslovanstva. Matī, ki da otroku življenje, ne odgovarja le za otroka kot takega, temveč za ot-

roka kot člana človeške družbe in naroda. Zato ni vseeno, kako tega otroka vzgojimo. Matī mora biti zato nekak

otrokov leksikon

Vse mora vedeti, vse znati, na vsako vprašanje dati odgovor in pojasniti, ki ga terja radovedna otrokova duša. Vpravi zato vidi otrok v matēri nekaj višjega, nekaj popolnejšega. To otrokovo vrednotenje matere nalaga matēri nekaj višjega, nekaj popolnejšega. To otrokovo vrednotenje matere nalaga matēri eno naj večjih odgovornosti napram državi in domovini. Otrokova duša je kot tabla iz voska, v katero se zarišejo vsi vtisi iz zunanjega sveta, zato je naloga matere še posebno velika, da namreč to tablo popiše z bogato vzgojo. Zlasti pa je njena dolžnost da vzgoji otroka v

močno

moralno osebnost,

ki bo marljiva, poštena in ljubila svojo domovino in vladarja. Otroka je treba naučiti pravilno živeti, ne potratno in tudi ne škodljivo skromno. Prav posebno važna pa je vzgoja otroka za

pravilno demokracijo

ki naj se očituje posebno v tem, da smo vsi ljudje enakovredni. Drug v drugem moramo videti brata in enakovrednega državljan. Napačna je vzgoja, češ, da je na eni strani gospodar, na drugi pa kmet in delavec. Vsi stanovi so državi potrebni in le v vzajemnosti se izpopolnjujejo. S pravilno demokratično vzgojo otrok bi bilo moč odpraviti v današnji družbi mnogokatero napako in nesocialnost.

Izbira poklica

Tudi na tem področju otrokovega dozorenja mora postati matī kar najširokogrudnejša. Koliko življenjskih tragedij se je že primerilo vpravi zato, ker starši

niso pri izbiri poklica polagali ve-like pozornosti na otrokova nagnenja, marveč so po svojem avtoritativnem zaključku namenili otroku poklic, za katerega ni imel nobenega smisla in nagnenja. V prisiljen poklic določeni mladostniki so navadno v kasnejšem življenju postali prave dvoživke v narodni skupnosti, veterinjaki, ki so begali od skrajnosti k skrajnosti. Otroci že v svoji rani mladosti kažejo dovolj očitno, za kaj se posebno zanimajo, in prav to bodi staršem za kaži-pot pri izbiri poklica.

„Brat je mio, koje vere bio ...“

Pri vzgoji otrok je čestokrat opaziti, kako se otroke vzgaja v versko nestrpnost s prevelikim povdarjanjem, da je edino ta in ta vera oziroma cerkev pravilna. Taka vzgoja na otroka silno vpliva. Matī demokratičnega duha bo znala svojo dečo vzgajati k verski strpljivosti in spoštovanju vsakega prepričanja. Tu se je pač treba držati modrega navodila našega genija Strossmayerja, ki ga je bil izrazil v stavku: »Brat mi mio, koje vere bio«.

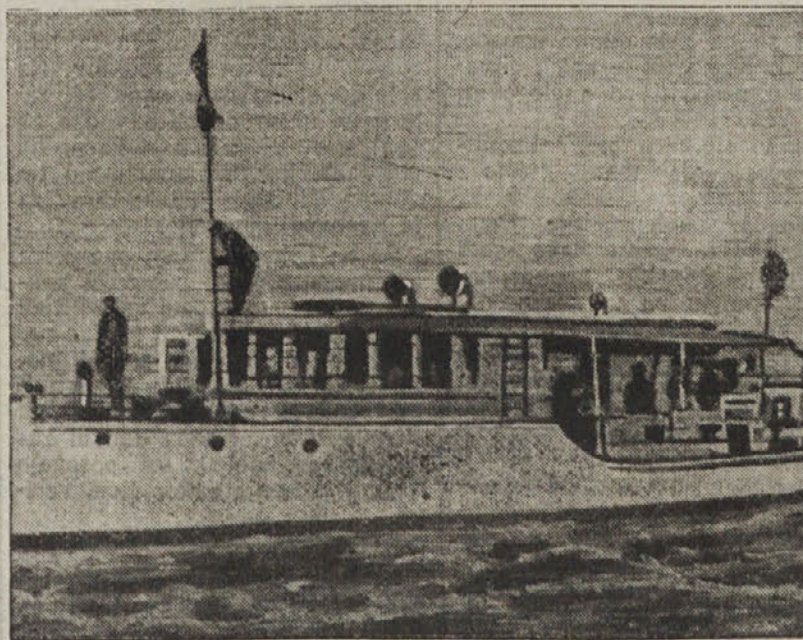
Država pričakuje

od matere, da bodo pravilno vzgojile nova pokolenja in ji dale telesno in duševno zdrav naraščaj. Ta materinska dolžnost je posebno velika, čim pomislimo, da so nova pokolenja bodočesti naroda in države. Matere, ki resnično ljubijo svojo domovino in narod, svojega vzvišenega poklica ne bodo zanemarjale, marveč ga bodo kljub vsemu trpljenju in požrtvovanju opravljele z ljubeznijo in zavestjo, da največ doprinašajo za bodočnost naroda. Če se na določen dan v letu vršijo materinske proslave, je to pravzaprav nekaka ironija, ko je treba svet opozarjati na veliko pomenost materinstva. Ljudje bi se morali tudi brez tega zavedati ogromnega dela, ki ga v korist splošnosti opravljajo matere, in pri tem tako malo zase terjajo, ker matī bolj ceni dolžnosti kot pravice. Čeprav so matere ponižane in često prezirane, naj jih to nič ne moti. Za domovino in blagor naroda je treba vzdržati in neomajno stati na braniku za bodočnost.

Za vsebinsko bogato predavanje se je ge. predavateljici iskreno zahvalil starosta g. *Urbančič*, kakor tudi hvaležno poslušalstvo.

Ona: »Ali imate srečo v igri?«
On: »O da, skoro vedno dobim!«
Ona: »In v ljubezni?«
On: »Tu imam šele srečo; vedno dobim košaro!«

★
»Moja žena je pisateljica. Vsako leto objavi en roman.«
»Moja žena pa vsako leto enega prikrije.«

Brzojavna slika o begu abesinskega cesarja. Na sliki vidimo čoln, na katerem je zapustil Haile Selasie s svojo družino pristanišče Džibuti, da se vkrcra na angleško križarko »Enterprise«.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

109

»In ti ne bi tega nikdar mogla pozabiti; nikdar, Ela?«

»Ne. Senc umorjenih ne moremo tako lahko pregnati!«
On je zamahnil z roko.

»Ne govoriva več o tem, Ela, — jaz ...«

Ela se je visoko zravnala in ga žareče pogledala.

»William, če samo enkrat še omadežuješ svoje roke s krvjo, potem boš pretrgal poslednjo sorodniško vez, ki naju še veže!«

On je dolgo časa molče strmел v tla.

»Ali ostanemo še dolgo časa tu?« je naposled prekinila Ela mučni molk.

»Ne. Jutri bo »Teror« odplul do neke potopljene ladje, kjer imamo dokaj opravkov, potem se pa takoj vrnemo v London.«

Ela se je nekaj obotavljala. Hotela ga je nekaj vprašati, pa ji ni hotelo z jezika. Naposled se je le premagala in vprašala:

»Kje si bil za časa potresa?«

»Blizu bruhajočega vulkana in le srečnemu naključju se moramo zahvaliti, da smo odnesli zdravo kožo.« je odvrnil Jack.

Ela ga je na skrivaj občudujoče pogledala, ni pa ničesar več vprašala.

»Ela«, je spregovoril zdaj on, »danes sva oba precej razburjena in je bolje, da se kasneje nekoliko bolj pogovoriva o vseh stvareh.«

»Obljubi mi samo eno: da boš do takrat prizanesel Manueli.«

»Dobro. Dam ti besedo, da si je dotlej ne bo nič zgodilo.« je odločno odvrnil, se nemo poklonil in hitro odšel iz kabine.

Kmalu po tem razgovoru je »Teror« odplul do potopljene ladje in tu so zdaj brez velikih zaprek prenesli vse zaklade v »Teror«, ki je takoj na to zopet odplul proti Londonu in po dveh dneh okrog polnoči prispel do svojega pristanišča.

Toda tokrat in »Teror«, kot po navadi, takoj zaplul v pristanišče. Jack se je namreč bal, da so Terozini plačanci medtem napravili kako novo past za njegovo podmornico.

»Teror« se je ustavil pri vходу v pristanišče in zaplul vanj šele tedaj, ko so ga bili potapljači dobro pregledali. V pristanišču samem so tudi takoj vse preiskavali, enega pomagača pa je Jack poslal, da pregleda stopnice, ki so vodile v skrivnostno hišo, ker ni bilo izključeno, da je Tereza v svoji jezi izdala policiji Jackovo skrivništvo.

Ko niso nikjer ničesar našli, so vsi odšli v skrivnostno hišo, kjer sta jih nekoliko začudena sprejela tista dva pomagača, ki sta bila ostala tu, da pazita na hišo. Jack je bil s »Terorjem« tako previdno zaplul v pristanišče, da te dva nista ničesar slišala.

Cim je Jack prišel v svojo sobo, je takoj pričel čitati poročila od Dana, ki so ga tu čakala. Poročila so bila ugodna. Edvard je ozdravel, kakega novega napada na njegovo življenje ni bilo, tako da so bili zdaj vsi brez skrbi.

Toda Jack je dobro vedel, da je vse to le nemir pred viharjem,

in da Tereza za nobeno ceno ne bo odnehala od svojih naklepov.

Za Elo in zase si Jack ni delal nobenih skrbi, onadva sta bila na varnem — edina nevarnost je zdaj grozila Bessie in Edvardu. Pa tudi ta dva sta imela v osebi Dana in še nekaterih pomagačev varne zaščitnike, ki ju bodo znali obvarovati pred vsakim napadom.

Poln upanja je zdaj Jack gledal v boljšo in srečnejšo bodočnost.

DAVIS ZOPET POSEŽE VMES

»Naš mož s krinko se bo pa temeljito začudil, ko bova tako nepričakovano prišla k njemu.«

»Res je. Toda prepričana sem, da naju bo vseeno zelo vesel. Saj se že nismo videli, odkar sva poročena.«

Mladi par, ki se je tako razgovarjal in počasi stopal po prometni londonski ulici, sta bila — Tom in Molly.

Prišla sta bila v London, da po dolgem času obižeta svojega nekdanjega gospodarja in zaščitnika, Jacka.

»Mogoče ga pa sploh ni v Londonu?« se je zamislil Tom.

»No, nič hudega; ga bova pa počakala. V skrivnostni hiši naju bodo tudi drugi zelo veseli.«

Veš kaj, Tom, najbolje bi bilo, da se s kočijo odpeleja tja, tako tako čuden občutek imam, ko da nanma nekaj grozi.«

»Toda Molly, kako moreš misliti, da ...«

Dalje ni mogel govoriti, ker je k njema pristopil eleganten gospod, ki sta ga bila malo preje srečala, in ki jim je zdaj s posebnim poudarkom ogovoril:

»Torej se le nisem zmotil! Kakor vidim, imam srečo govoriti z nečakinjo mojega nekdanjega tovariša Gordona.«

Molly je nehote stopila nekoliko vstran, v elegantnem gospodu je bila spoznala — Davisa. Čeprav se je zavedala, da ni ničesar zlega storila, jo je vendarle močno zakrbelo, kaj bo zdaj.

Tom pa je začuden pogledal neznanca, ki ju je kar tako ogovoril sredi ulice, in je ogorčeno odvrnil:

»To so pa zelo čudne navade, gospod! Kdo vam je sploh dovolil, tako nesposobno nadlegovati mojo ženo?«

»Ah, vi ste njen mož? Imenitno! Prosim, da takoj greste z menoj!«

»Ta je pa lepa!« je jezno vzkliknil Tom. »Kar tako sredi ulice me nevljudno napade neznanec, potem pa še pravi, naj grem z njim! Ha, ha!«

Davis ni ničesar odgovoril in molče pokazal svoj detektivski znak.

Tom je zdaj nekoliko krofkeje nadahneval:

»To je vse lepo, gospod detektiv, toda zato še vedno nimate pravice kar tako sredi ulice nadlegovati mirne meščane.«

»Imam dovolj tehtne razloge za svoj nastop!« je zelo resno odvrnil Davis. »Ponovno vas prosim, da greste z menoj!«

»Kaj še — še v glavo mi ne pade!« je jezno odgovoril Tom in prijel Molly za roko. »Prav

ničesar nisva storila in torej tudi nimate pravice, da bi naju pozivali, naj greva z vama. — Sicer pa, kam naj bi šla — ne na policijo?«

»Nikamor drugam.«

»No, čedalje lepše!« je vzkliknil Tom. »Gospod, jaz sem posten angleški državljani in nimam prav nobenega veselja, da bi me vi vlačili na policijo, ste razumeli?«

»Potem sem primoran, da vas aretiram!« je odločno izjavil Davis.

»To je pa že od sile!« je ves rdeč od jeze vzkliknil Tom. »Kaj pa naj bi bila storila, da naju hočete zapreti?«

»To boste zvedeli na policiji.« je mirno odvrnil Davis. »Vsekakor vas ponovno prosim, da mi sledita prostovoljno, da ne bomo vzbudili povsem nepotrebne pozornosti.«

Davisu, ki je vedno delal na tem, da izvede svoje naloge, kolikor mogoče gladko in neopazno, se je končno le posrečilo, pregovoriti Toma, da se je poddal. Vsi trije so se jedrno odpeleli na policijo.

Tu se je pa stara pesem pričela znova. Ko je kriminalni šef hotel naprej zaslišati Molly samo, se je Tom znova pričel upirati in ogorčeno protestirati, naposled pa je na prigovarjanje policijskega šefa le privolil v to.

Astrološka napoved

za 9. maj

Dan, ki je podjetni, odločnim in vztrajnim ljudem naklonjen; dosegli bodo kljub vsem oviram uspeh. Obeta se jim tudi pomoč od vplivnih prijateljev in dobrih sorodnikov. Za januarce so danes v zdravstvenem pogledu slabi aspekti; naj se pazijo. — Danes so močni Saturnovi vplivi, ki prinašajo duševne bolesti; ženske bodo zlasti trpele na neki notranji razdvojenosti. — V splošnem so danes vplivi ozvezdja, ki delajo ljudi nezaupne. Zato za denarne zadeve danes ni ugodna dispozicija. Vendar se bo močnim, energičnim naturam danes marsikaj posrečilo.

Na razna zadevna vprašanja iz kroga naših čitateljev opozarjamo, da naše astrološke napovedi na ravno ne morejo biti za vsakega posameznika točne, ker za vsako osebo je merodajen predvsem njen individualni horoskop, ki je odvisen od dneva in leta rojstva in tedanjih aspektov. Na splošno pa so naše napovedi zanesljive in so dobro navodilo za vsakogar v raznih življenjskih položajih, kar nam potrjujejo tudi številni dopisi tistih, ki se za te napovedi zanimajo.

Še na nekaj moramo opozoriti: Pri presojanju teh napovedi upoštevajte za tisti dan vselej tudi napoved za dan nazaj in dan naprej, ker je astrološki značaj dneva često odvisen tudi od astralnih vplivov ali prejšnjega ali slednjega dne. Noben dan ni zase izločen, ampak vsi posegajo drug v drugega kakor členi verige.

— Da bi ti videl vse te atrakcije v cirkusu. Mlada jahotica jezdi na konju, mu visi na vratu, se obesi pod trebuh in še vse mogoče.

— To pa res ni nič posebnega. Vse to sem počel sam, ko sem se učil jahanja.

Iz domačih gajev

MILE KLOPČIČ:

Mary se predstavi

Preveč nikar ne izprašuj!

V Detroitu sem doma, 14 let sem stara,

z imenom Mary. Če spomin ne vara, bila rojena sem nekje ob Savi.

A res ne vem, kako se kraju pravi, tako je daleč in ves tuj.

Če bi hoteli, naj več povem, bi zmedli me, to vam priznam. Odkar smo dom svoj zapustili, smo ga otroci pozabili. Kako bilo je, več ne vem, in rodni krajev ne poznam.

A mati pravi, da je tam lepo, da stanovali smo v dolini, v naselju majhnem pod goro. V pobočjih v soncu njive so ležale, ob vodi dan in noč so mleli mlini in stope so do zore topotale.

Na majhnih oknih rože so cvetele: vodenke, naglji, fajglji in pasijonke. Ob koči v vrtnu smo imeli grede, na njih gartrože, pušpan in potonke. Od daleč že je vabil vonj rezede in s cvetočimi na cvet letele so čebele.

Vendar prečeno dolgo sem v polje, in oče je odšel čez morje v svet. Prišlo je pismo: »...In vam sporočim, v Ameriki je za spoznanje bolje...«
Prodali smo in šli za njim. Tega je zdaj že mnogo let.

Še to: očeta včasih mati vpraša:

»Kaj praviš, ali še stoji ob vodi mlin in še stoni pod bregom kočja naša?«
A oče mrk ne reče nič. —
Bila sem Marica, to ves je moj spomin,

a tu se pišem Mary Sustersich.

□

Mile Klopčič je bil rojen 16. novembra 1905. v L' Hospitalu, Udejevstvuje se kot pesnik, publicist iz ruščine in nemščine. Klopčič se ter prevajalec iz ruščine in nemščine. Klopčič izraziti pesnik-proletarrec in je sam izrastel iz te srede. S ponosom se tudi še vedno čuti proletarca. Njegove pesmi so polne borbe za pravico poranižanih in razžaljenih. Izselsenci so v njem dobili pravega poeta-glasnika. Oblika njegovega izražanja je povsem svobodna.

Zanimivosti

Po uradni statistiki je bilo v Združenih državah Amerike v letu 1935 vsega skupaj 826.690 prometnih nezdod, pri katerih je bilo ubitih 36.100 oseb, 795.280 oseb pa ranjenih. Največ nezdod so povzročila motorna vozila in sicer 45.3 odstotkov od vseh nezdod.

Eno najbolj čudnih dreves na svetu je takozvano električno drevo, ki raste v osrednji Indiji. Kdor pride preblizu listju tega drevesa, začuti precej močan električen udarec. Zato se tega drevesa izogibljajo tudi ptice in žuželke.

V reki James v Viržiniji (Amerika) živi riba, ki nima plavalnega mehurja. Cim ta riba preneha olavati, se potopi na dno.

Giuseppe Bottai, guverner Rima, je bil imenovan za civilnega guvernerja abesinskega glavnega mesta Addis Abebe.

Samomor dr. Kleebinderja na Sušaku

Dunaj, 7. maja.

Na Sušaku se je usmrtil vladni svetnik dr. Kleebinder, čigar ime je dunajski tisk zadnje čase pogosto omenjal v zvezi z znano Feniksovo afero. Listi so pisali, da je dr. Kleebinder dobil 635.000 šillingov od dr. Berlinerja, ki ima na vesti milijone defraudiranega denarja zavarovalne družbe Feniks. Samomor je izzval v vsej Avstriji veliko senzacijo, ker je dr. Kleebinder igral v avstrijski politiki do zadnjega važno vlogo.

Iz Prage poročajo, da je policija v zvezi s Feniksovo afero aretirala direktorja praške podružnice Feniksa Ignaca Kališerja ter tudi bivšo tajnico generalnega direktorja Feniksa dr. Berlinerja Avstrijko Evgenijo Schleim.

Mussolini bi pristal

London, 8. maja. n. Italijanski krogi v Londonu so mnenja, da bi se Mussolini pristal na to, da bi se začeli razgovori med italijanskimi, francoskimi in britanskimi strokovnjaki za modernizacijo strokovnjaki za modernizacijo Abesinije. Nedvomno bi se v tem slučaju tudi izboljšali odnosi med Italijo in DN, a mogoče bi se tudi ukinitile sankcije.

Za Avstrijo tudi Madžari ...

Pariz, 8. maja. r. Po nekih dobro informiranih vesteh se doznava, da ima tudi madžarska vlada pripravljen načrt o uvedbi splošne vojaške dolžnosti, le da čaka še na ugoden čas in pa na Mussolinijevo kretanje. Nekateri krogi so mnenja, da bi morale države, ki so zainteresirane na tem vprašanju, storiti čimprej potrebne korake, da se taamera prepreči.

Karambol letal

Varšava, 8. maja. v. Ob priliki vojnih vežb so trčili trije avioni. Dva sta strmoglavila, pri čemer so se ubile štiri osebe, dva poročnika in dva podnadrednika. Tretjemu avionu, četudi je bil poškodovan, se je posrečilo varno pristati na aerodromu. Oblasti vodijo preiskavo in so zaslišale posadko tretjega aviona.

Beg kapitala iz Francije

Pred borbo levičarjev s kapitalističnimi porodicami

Pariz, v maju.

Ze med volilno kampanjo pri zadnjih volitvah v Franciji so se zelo razburili francoski bogataši in bankirji zaradi volilnih gesel levičarjev, ki so zahtevali razvrednotenje franka in obremenitev bogatašev z davki. Po zmagi levičarske narodne fronte je bilo jasno, da bodo zmagovalci v parlamentu, kjer imajo večino, uveljavili vsaj del svojega socialističnega programa.

Panika med kapitalisti

Francoski socialisti, ki so pri volitvah zmagali, zahtevajo razvrednotenje, to je devalvacijo franka, ker so prepričani, da se more le na ta način poživeti gospodarstvo v Franciji in da je mogoče le na ta način spraviti v ravnotežje bilanco francoskega izvoza.

Globok in zelo neprijeten vtis je imela na francoske kapitaliste tudi izjava komunista Torresa, ki je glavni tajnik francoske komunistične stranke. Ta je izjavil kmalu po volitvah, pri katerih so komunisti, kakor je znano dobili rekordno število mandatov, in sicer 83, da bo prva akcija zmagovite levice,

da obremeni bogataše

Obremeniti pa jih je treba z davki in drugimi dajatvami za državo. Vladne posle pa zdaj še vedno vodi stara vlada s starim finančnim ministrom Regnierjem. Na svojih zadnjih sejah je vlada sklenila, da bo čuvala francoski frank. V ta namen je Francoska banka zvišala diskontno mero od 5 na 6%. Da bi preprečila spekulacije z zlatom je pa Francoska banka zvišala lombardno mero za posojila na zlato na 9%, na vrednostne papirje pa od 6 na 8%.

Značilna za politiko in mišljenja Sarrautove vlade je zlasti njena izjava njenega finančnega ministra, da vlada ne bo dopustila, da bi se frank razvrednotil in da bi nastala devalvacija franka

Kapitalisti računajo

Stara vlada je torej proti devalvaciji, toda s tem še ni nič rečenega, kaj bo potem, ko pride na oblast zmogovita levičarska narodna fronta. Jasno je, da bo morala nova levičarska vlada izpolniti vsaj del programa, s katerim je med volilci uspela. Zato je razumljivo, da si francoski kapitalisti ne delajo nikazkih iluzij in da so začeli kar na hitro izvažati svoje zlato zaklade iz Francije. Mislijo si pač, da je bolje, če imajo svoje zlato deponirano v angleških bankah, kakor da bi ga dajali v obliki davkov in dajatev državi, to je levičarjem. Kratek račun jim je brez dvoma pokazal, da je bolj rentabilno in bolj varno, če zbeže s svojim denarjem iz domovi-

ne. Prav malo jim je mar, kakor vsem kapitalistom na svetu, kaj bo potem in kakšne bodo posledice za narod kot socialno in gospodarsko celoto.

V 3 dneh 1500 milijonov zlatih frankov

Kapital beži iz Francije po zmagi levičarjev v raznih oblikah. Deloma so kapitalisti nalazili svoje zlato kar na letala in ga prepeljali na Angleško. Nekateri kapitalisti kupujejo stvarne vrednote in prodajajo francoske efekte, drugi sklepajo kupčije na inozemskih borzah in zavirajo zlato. Končna posledica vseh teh manipulacij je pa ta, da frank izgublja od dne do dne svojo vrednost in da je tečaj franka na inozemskih borzah od dne do dne slabejši.

V ponedeljek 4. maja, torej prvi dan po zmagi levičarjev, je Francoska banka morala dati iz svojih trezorjev 500 milijonov zlatih frankov. V torek in sredo pa je dala še 1000 milijonov zlatih frankov. V treh dneh je bila torej Francoska banka »olajšana« za 1500 milijonov zlatih frankov.

V torek so se v Parizu razširile vesti, da bi vlada le morala prepovedati izvoz zlata. Toda v tem trenutku, ko vlada to stori, se že začne razvrednotenje franka. Sicer pa tudi s prepovedjo izvoza zlata ne bi vlada dosegla bogve kaj. Kajti kapitalisti se lahko poslužijo številnih načinov in metod ter potov, da kljub temu izvozijo svoje zlato na varno.

Politični manever desničarjev

Francoska vlada je doslej vzdrževala stabilnost franka, z ogromnimi žrtvami, ki so šle na račun celote. Če bi bil frank res stabiliziran, bi ga zmaga levičarjev ne mogla kar tako omajati. Sicer pa vse kaže, da sama vlada in desničarji delajo na tem, da bi vrednost franka omajali, še preden pridejo levičarji na oblast. S tem hočejo razburiti francosko javnost in prisiliti odločilne kroge, da bodo kakorkoli levičarje diskreditirali in jim onemogočili, da bi v resnici prišli na oblast. Kot »edino rešitev« bi potem spravili na oblast zopet desničarsko vlado. Tako se je že zgodilo, ko je vladal še Poincaré. Vrednost franka zdaj rušijo torej tudi iz političnih razlogov desničarji in kapitalisti sami, da bi na ta način pomagali desničarjem in kapitalistom zopet do oblasti.

Porodica in Francoska banka

Kapitalisti s pa zelo boje tudi reforme Francoske banke. V tej državni banki odloča namreč nekaj večjih kapitalističnih porodic, ki so že sedanji vladi delale

težkoče v njeni finančni politiki. V resnici je tako, da nekaj velikih kapitalistov in porodic drži vso denarno oblast v Franciji v rokah in da je od teh odvisno, kakšno finančno in gospodarsko politiko vodi vlada. Vlada levičarske fronte pa hoče biti neodvisna od teh kapitalističnih porodic, ki stoje za kulisami francoske Narodne banke. Le tedaj, če je od njih neodvisna, bo mogla izvesti svoj novi gospodarski in finančni načrt. Bač zato bo njena prva naloga, da reformira Francosko banko, in sicer na tak način, da zlomi moč skupinice francoskih kapitalistov, ki zdaj odločajo o gospodarski politiki v državi.

Devalvacija čez noč

Večina levičarjev, ki so za razvrednotenje franka, je za devalvacijo po vzorcu Belgije in Čehoslovaške, ki sta jo izvedli kar čez noč. S tem bi prisilili pobegle kapitaliste, da bi se s svojimi zlatimi zakladi vrnili iz Švice, Anglije in Nizozemske. Tezavriranje zlata bi prenehalo, ker ne bi imelo nobenega smisla več, narodno gospodarstvo bi se poživelo, denar bi zopet krožil med narodom in gospodarsko olajšanje bi brez dvoma sledilo.

Upanje je, da bo Francija rešila voje valutno vprašanje tako, da bo njeno gospodarstvo oživel in da bo ves narod imel od tega korist. Povoljna rešitev francoskega valutnega problema je tudi v interesu vseh srednjeevropskih držav in tudi seveda Jugoslavije. To je pa vse dotlej nemogoče, dokler se bodo francoski kapitalisti bali za svoj denar in dokler bodo v strahu za svoje zlato.

Konkurenca za Hollywood

Lepo mesto Miami na polotoku Floridi, kjer ne poznajo zime, postaja nevaren konkurent znanemu filmskemu mestu Hollywoodu.

V kratkem so zgradili v tem mestu velike moderne filmske ateleje, v katerih snimajo z najmodernejšimi aparaturnimi govoreče filme. Največja filmska tovarna, ki se imenuje »Panamerican studios« bo začela obratovati v Miami meseca junija tega leta. Baje s svojimi napravami ta tovarna prekaša največja filmska podjetja v Hollywoodu.

Filmska industrija v Egiptu

Egipt stopa v vrste največjih filmskih producentov na svetu. Filmska industrija je v Egiptu zadnja leta neverjetno napredovala. Prvo večje filmsko podjetje so ustanovili v Egiptu l. 1932. Od tega leta do letos so ustanovili v Egiptu še 16 filmskih tovarn. V zadnjih desetih letih so v Egiptu izdelali 33 velikih govorečih filmov, ki so večinoma režirani za egiptsko filmsko publiko.

Skrivnostne roke

Pojavi, ki so nam nedoumljivi

redkim ljudem, ki so jim dane čudne sposobnosti, šteje nekaj Henrik Nüsslein, star mož, ki je skoraj popolnoma slep in ki je kljub temu dosegel lepo premoženje.

Slep šofer

Nihče ne bi verjel, da ta mož s svojimi boljavnimi očmi krmarj avto mirno in sigurno po najživahnnejših ulicah svojega rojstnega mesta Nürnberga. Šofersko legitimacijo je prejel od prometne policije, potem ko je dokazal, da on z zaprtimi očmi bolje vozi kakor kdo drug z odprtimi.

Ta Nüsslein pač ni navaden smrtnik. To dokazuje tudi njegova umetnost. On je namreč slikar. Njegove roke slikajo »duševne« slike, saj on predmetov, ki jih oblikuje na platno, sploh ne vidi. Pa še eno čudovito lastnost imajo njegove roke: da mumificirajo z golim dotikom.

Nič se ne pokvari

Neštetokrat je že pokazal to umetnost pred celim zborom zdravnikov in kemikov. Predložili so mu mrtvo ribo, zaklano kokoš. On je vzel žival v roko, jo pogladil s prsti in položil nazaj: riba, kokoš sta bili mumificirani. Tako je že pred 11 leti »konzerviral« ribe in ptice; še danes so nespremenjeni. Pri kemični preiskavi ni najti nobenega sledu kakšne kisline ali kakšnega drugega sredstva za konzerviranje. Stari mož ima polne omare jedil, ki se pokvarijo, a so še danes ohranjene kot pred leti.

Naslikane duše

Nič manj čudovita je njegova slikarska umetnost. On prime osebo, ki jo hoče slikati, za roke, oklene za nekaj minut njeno zaplesti, nato prične vztrepetovati kakor pod močnimi električnimi udarci in naenkrat prime za čopič in paleta in prične slikati na vse pretege: s čopičem, s palcem, z nohti, z žepnim robcem. V desetih do petnajstih minutah je slika gotova. Presenetljiva je tudi njegova slikarska tehnika. On začne redno na levem spodnjem koncu platna in izdeluje sliko z neverjetno naglico od leve spodaj proti desni navzgor in sicer tako, da sproti izgotavlja vse podrobnosti, —levo je vse že gotovo, ko je desno še vse belo.

Izgotovljeni portret je popolnoma vizionaren: prikazuje osebo v pokrajini in okolici, kjer je v kakem prejšnjem svojem utelešenju živela. Čudna mistična podobnost med živo osebo in osebo na sliki pa vsekakor obstoja.

Groteske iz Addis Abebe

Ženitovanjsko potovanje po strelnem jarku — Sosed k sosedu okoli sveta — Mož, ki seje vojno

V londonskem zunanjem uradu »Foreign Office« je vzbudila na 4. maja popoldne nemalo veselosti poročilo angleškega poslanika v Addis Abebi, ki je pričalo z novico, da je spričo ponovne zaksanitve ukorakanja italijanskih čet v abesinsko prestolnico, poročevalec londonskega lista »Times«

Nüsslein, ki je s svojo umetnostjo veliko denarja zaslužil in je danes graščak, pravi, da mu pomaga samo fantazija, ker mu oči ne dajo spoznavati ne obrisov ne barv.

V fantaziji zadel morilec

Enako čudovite stvari je bilo še nedavno slišati tudi o nekem poljskem slikarju iz Varšave. Ta mož, ki v normalnem budnem stanju ni znal napraviti poštene risbe ali slike, je, čim je zapadel v transo, pričaral na platno najkrasnejše vizionarne slike.

V zvezi s tem umetnikom poročajo tudi o čudnem dogodku iz časa, ko so grozodejstva morilca Petra Kürtena v Düsseldorfu razburjala vso Nemčijo. Takrat ko še niso imeli pojma, kdo je ta skrivnostni morilec, je policija v Düsseldorfu med tisoči pisem prejela tudi majhno risbo iz Varšave. Predstavljal je obraz neznanega moža, za katerega je pisec trdil, da je to iskani morilec. Policija je dala risbo ad akta, smatrajoč jo za fantazijo. Pozneje ko je morilec Peter Kürten že sedel za mrežo, pa se je policijski referent naenkrat domislil: Ta značilni surovi obraz sem moral že nekoč videti! In zdaj se je naenkrat spomnil tudi tiste risbe iz Varšave. — poiskal jo je v aktih in glej: točen portret aretiranega morilca!

Videl se je starca

Pri tej priliki naj omenimo še primer, ki je nedavno v Angliji zbuhal senzacijo. Neki slikar je bil svoj današnji obraz že pred 50 leti jasnovidno zaslučil in ga naslikal.

Leta 1882 je bila v Glasgowu prirejena secesionistična razstava, na kateri je tudi neki mlad slikar 20-letni George Dickson razstavil čudno sliko. Ta slika, ki jo je on imenoval »lastni portret«, je predstavljala moža, ki mu je bilo najmanj 70 let in ki je imel preko levega očesa globoko brazgotino. Na začudena vprašanja obiskovalcev je izjavil Dickson, da je samega sebe naslikal takega, kakor bo izgledal kot starček.

Od tistega časa je preteklo 53 let. In zdaj se je izkazalo, da je slikar Dickson z zares zasnovanim pogledom videl sebe v daljni bodočnosti. Kajti 73 letni slikar izgleda danes resnično tako, kakor se je bil naslikal pred pol stoletja. Celo brazgotina nad levim očesom je resnično tu. Dickson se je namreč kot častnik bojeval na fronti in je bil ranjen na čelu od granatnega drobca. Od te rane je ostala brazgotina.

porabil ta čas čakanja v to, da se je poročil s poročevalko pariškega lista »Journal.« Mladi par se je takoj po poroki podal na »ženitovanjsko potovanje«, ki je obstojalo v tem, da sta novoporočenca na konju objahala zaščitni jarek, ki obkroža angleško posla-

ništvo in je obdan z bodečo žično ograjo.

★

Druga, manj romantična zgodbičica iz Addis Abebe: Ameriško poslaništvo, ki je oddaljeno kakih 5 km od angleškega, je izkušalo na 4. maja stopiti v zvezo z angleškim poslaništvom, kar pa se ni posrečilo. Divjajoča abesinska druhal ni pustila skozi nobenega sla. Pa je ameriški poslanik kratkomalo poslal v svet brezžično poročilo, ki ga je vjela neka ameriška vojna ladja in ga oddala naprej v Washington. Washingtonska vlada se je zvezala z angleškim veleposlaništvom, ki je telefonirala v London. Iz Londona so po kablju brzovjavili v Aden, od tam so pa brezžično brzovjavili v Addis Abebo. Po teh fantastičnih ovinkih okoli pol sveta je slednjič dobilo ameriško poslaništvo v

Adis Abebi od angleškega poslaništva v Addis Abebi eno strojno puško in nekaj indijskih vojakov, ki naj bi mu služili za varstvo.

★

Prav posebno smolo ima, kakor poročajo angleški listi, francoski poslanik v Addis Abebi. Povsod, kamor pride, izbruhne vojna. Ko je ta mož bival v Kitaju, je bilo njegovo poslaništvo večkrat oblegano in bombardirano. Ko je bil generalni konzul na Javi, je izbruhnila revolucija in so uporniki zažgali v bližini poslaništva ležeče pošto poslopje. Jave je odšel kot poslanik v Afganistan, a ga je moral kmalu zapustiti, ko so tam izbruhnil nemiri. In preteklo nedeljo je bilo francosko poslaništvo v Addis Abebi izpostavljeno besnim napadom abesinske druhal.

IZ FILMSKEGA SVETA

Ogromni honorarji Marlene Dietrich

Vroč borba za filmsko dete

Slavna nemška filmska igralka Marlena Dietrich je sklenila v Londonu pogodbo za glavne vloge v več novih filmih. To je dalo angleškemu tisku povod, da mnogo piše zadnje čase o Dietrichovi, zlasti pa o njenih ogromnih honorarjih.

Njene filme bo v Londonu režiral znani filmski režiser Alexander Korda. Prvi novi film Marlene Dietrich bo moderen ljubavni film ki se odigrava l. 1919 na Angliškem. Za ta film bo dobila Dietrichova 4000 funtov honorarja, to je približno 1 milijon denarjev. Za ostale filme, za katere se je angažirala, bo pa tudi dobila honorarje, ki segajo v milijone naših denarjev.

Glavni pogoji, ki ga Dietrichova stavi pred angažiranjem, je ta, da si zagotovi milijonske honorarje, drugi glavni pogoj pa je, da si pridrži pravico, da do dobra spozna vsebino filma, v katerem ji je določena vloga, in da po svoji volji in uvidevnosti tudi spremeni ali črta vsebino, ki ji ni všeč ali ki »ji ne leži.«

12 letni filmski zvezdnik

Praveca borba je nastala med menežerjem in starši komaj 12 let starega pa že slavnega filmskega igralca Fredija Bartolomjuja. Mali zvezdnik Fredi je postal slaven z glavno vlogo v filmu Dikensovemu romanu »David Cooperfield.«

Po prvem dogovoru je dobil Fredi glede razdelitve honorarja, ki jih je Fredi dobil za svoje vloge. Zdaj so prišli Fredijevi starši iz Angleške v Hollywood in obvestili menežerja, da so odslej oni menežerji svojega sina. Pozvali so ga, naj izroči vse svoje pravice njim. Menežer ni hotel o tem nič

Sodobna ženska si želi samostojnosti v borbi za obstanek in najde navadno prijatelja, ki ji pri tej »samostojni« življenjski borbi pomaga z denarjem.

slišati. Fredijevi starši so pa proti temu, da bi Fredi še nadalje igral pri filmu, toda ne dopuščajo več, da bi se drugi okoriščali z denarjem, ki ga mali Fredi zasluži.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

HRANILNE KNJIŽICE
 prodane ali kupite najbolje potom
 moje oblasti vono dovoljene pisarne. —
 Danar tako j. Priložite znamko.
RUDOLF ZORE, Ljubljana
 Gledališka ulica 12. Telefon 88-10.

Lepo enosobno stanovanje strogi center, prostorno, solčno, od danes za junij. Vprašati v upravi »Glasa naroda« pod šifro »400«.

Ženitve in možitve

boljših krogov posredujemo najvestneje. Razpošiljamo informativne prospekte proti predplačilu Din 10.- v poštnih znakah, diskretno. Velika izbira odličnih partij obojega spola. Naročite takoj prospekte! — »Rezore«, Zagreb, pošta 3.

TELEFON 20-59
 Suha drva, premog in karbo-pakete dobite pri
L. POGAČNIK - Bohoričeva 5

Radio Ljubljana

Sobota: 12: plosče; 12.45: poročila; 13: čas, spored, 13: poročila; 13.15: plosče; 14: vreme; 18: Na delopusta; Radijski orkester; 18.45: Pogovori s poslušalci; 19: poročila; 19.30: Narodna ura; Naše žene v javnem življenju; ga. Jerina Nešič, Beograd; 19.50: Zunanje-politični pregled, g. dr. Kuhar; 20.20: Pester večer s sodelovanjem članov rad. dram. družine; 22: poročila; 22.15: Pesmi in šlagerji, poje G. Jelačin do 23. ure.